P9_TA(2020)0274

Законодателен акт за цифровите услуги и въпросите, които възникват във връзка с основните права

Резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г. относно законодателния акт за цифровите услуги и въпросите, които възникват във връзка с основните права (2020/2022(INI))

(2021/C 404/03)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС) и по-специално член 2 от него,

— като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и по-специално член 16 и член 114 от него,

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 6, 7, 8, 11, 13, 21, 22, 23, 24, 26, 38 и 47 от нея,

— като взе предвид Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) ([1]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО („Общ регламент относно защитата на данните“, (ОРЗД)) ([2]),

— като взе предвид Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) ([3]),

— като взе предвид Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия ([4]),

— като взе предвид Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО ([5]) („Директива относно авторското право“),

— като взе предвид Препоръка (ЕС) 2018/334 на Комисията от 1 март 2018 г. относно мерки за ефективна борба с незаконното съдържание онлайн ([6]),

— като взе предвид оценката на Европол на заплахите от организираната престъпност, ползваща се от интернет (iOCTA), от 18 септември 2018 г.,

— като взе предвид съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз,

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становищата на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и комисията по култура и образование,

— като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0172/2020),

([1]) ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.
([4]) ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69.
([5]) ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92.
([6]) ОВ L 63, 6.3.2018 г., стр. 50.

А. като има предвид, че основните права, като например защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, принципът на недискриминация, както и свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, трябва да залегнат в основата на една успешна и дълготрайна политика на ЕС в областта на цифровите услуги; като има предвид, че тези права трябва да се разглеждат както при зачитане на буквата на закона, така и в духа на прилагането на законодателството;

Б. като има предвид, че видовете цифрови услуги и ролите на доставчиците на цифрови услуги се промениха драстично в периода след приемането на Директивата относно електронната търговия преди 20 години;

В. като има предвид, че доверието на ползвателите може да бъде спечелено само от цифрови услуги, които зачитат основните права на ползвателите, което би гарантирало не само ползването на услугите, но и би предоставило конкурентно предимство и стабилен бизнес модел за дружествата;

Г. като има предвид, че правилата за защита на данните, приложими за всички доставчици, предлагащи цифрови услуги на територията на ЕС, наскоро бяха актуализирани и хармонизирани в целия ЕС посредством Общия регламент относно защитата на данните; като има предвид, че правилата за неприкосновеност на личния живот по отношение на електронните комуникации, които са част от цифровите услуги, са обхванати от Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации и понастоящем са в процес на преразглеждане;

Д. като има предвид, че количеството на всички видове споделено генерирано от ползвателите съдържание и предоставяни услуги чрез онлайн платформи, включително услугите „в облак“, се е увеличило експоненциално и с безпрецедентни темпове, улеснени от модерните технологии; като има предвид, че това включва незаконно съдържание, като например изображения на материали, показващи сексуално насилие над деца онлайн, и съдържание, което е законно, но може да бъде вредно за обществото и демокрацията, като например дезинформацията относно лечебните средства срещу COVID-19;

Е. като има предвид, че словото на омразата и дезинформацията онлайн все повече се разпространява през последните години, като отделни и опасни участници се възползват от онлайн платформите за засилване на поляризацията, която на свой ред се използва за политически цели; като има предвид, че жените, лицата с различен цвят на кожата, лицата, принадлежащи към или възприемани като принадлежащи към етнически или езикови малцинства, и ЛГБТИК лицата често са обект на дискриминационни изказвания, подбуждащи към омраза, тормоз, заплахи и стават изкупителни жертви онлайн;

Ж. като има предвид, че тази тенденция е подпомогната от онлайн платформи, чийто бизнес модел се основава на събирането и анализа на данни на ползвателите с цел генериране на повече трафик и „шракване“ и, на свой ред, повече профилиране на данни и по този начин повече печалба; като има предвид, че това води до увеличаване на сензационното съдържание; като има предвид, че подбуждащото към омраза слово и дезинформацията вредят на обществения интерес като подкопават изпълнения с уважение и честен публичен дискурс и представляват заплахи за обществената безопасност, тъй като могат да доведат до насилие в реалния живот; като има предвид, че борбата с това съдържание е от ключово значение за гарантиране на зачитането на основните права и за защита на принципите на правовата държава и демокрацията в ЕС;

З. като има предвид, че социалните медии и други платформи за разпространение на съдържание използват техники за профилиране за целенасочено разпространение на своето съдържание, както и на реклами; като има предвид, че данните, събрани от цифровите следи на физически лица, могат да бъдат извлечени по начин, който позволява да се постигне много точна представа за много интимна лична информация, особено когато тези данни се обединяват с други масиви от данни; като има предвид, че скандалите „Кеймбридж Аналитика“ и „Фейсбук“ показаха рисковете, свързани с непрозрачната обработка на данни на онлайн платформите, като разкриха, че някои гласоподаватели са били обект на микроцеленасочена политическа реклама, а понякога дори и на целенасочена дезинформация;

И. като има предвид, че автоматизираните алгоритми, които решават как да обработват, приоритизират, разпространяват и заличават съдържание на трети страни в онлайн платформите, включително по време на политически и изборни кампании, често възпроизвеждат съществуващи дискриминационни модели в обществото, като по този начин водят до висок риск от дискриминация за лицата, които вече са засегнати; като има предвид, че широкото използване на алгоритми за премахване или блокиране на съдържание също повдига въпроси, свързани с принципите на правовата държава, както и със законосъобразността, легитимността и пропорционалността;

Й. като има предвид, че малък брой доставчици на услуги, предимно неевропейски, притежават значителна пазарна мощ и оказват влияние върху правата и свободите на отделните лица, върху нашите общества и демокрации чрез контролиране на това как се представят информация, услуги и продукти, които следователно имат значително влияние

върху функционирането на държавите членки и върху техните граждани; като има предвид, че решенията на тези платформи могат да имат сериозни последици за упражняването на свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, както и за свободата и плурализма на медиите;

К. като има предвид, че подходът на политиките за борба с незаконното онлайн съдържание в ЕС беше до този момент съсредоточен основно върху доброволното сътрудничество и премахването на съдържание чрез съдебни разпореждания, но че все по-голям брой държави членки приемат допълнително национално законодателство за справяне с незаконното съдържание при отсъствие на хармонизация; като има предвид, че разпоредби за справяне с определени видове незаконно съдържание бяха включени в наскоро приетото секторно законодателство на равнище ЕС;

Л. като има предвид, че подход на чисто саморегулиране на платформите не осигурява адекватна прозрачност, отчетност и надзор; като има предвид, че подобен подход не предоставя подходяща информация на публичните органи, гражданското общество и ползвателите относно начина, по който платформите разглеждат незаконното съдържание и дейности и съдържание, което нарушава техните условия, нито относно начина, по който те ограничават съдържанието като цяло;

М. като има предвид, че подобен подход може да не гарантира спазването на основните права и създава ситуация, при която съдебните отговорности се прехвърлят частично на частноправни субекти, което създава риск от намеса в правото на свобода на изразяване на мнение;

Н. като има предвид, че в ЕС регулаторният контрол и надзор е специфичен за отделните сектори; като има предвид, че допълнителна и по-широкообхватна координация между различните надзорни органи в целия ЕС би била от полза;

О. като има предвид, че липсата на надеждни, сравними публични данни относно разпространението на незаконно и вредно съдържание онлайн, относно съобщенията и премахването им по съдебен ред и чрез саморегулиране, както и относно последващите действия от страна на компетентните органи, създава дефицит на прозрачност и отчетност както в частния, така и в публичния сектор; като има предвид, че липсва информация относно алгоритмите, използвани от платформите и уебсайтовете, и начина, по който платформите се справят с погрешното премахване на съдържание;

П. като има предвид, че сексуалната експлоатация на деца онлайн е една от формите на незаконно съдържание, улеснявани от технологичното развитие; като има предвид, че огромният обем на разпространяваните онлайн материали, съдържащи сексуално насилие над деца, поставя сериозни предизвикателства за разкриването, за разследването и най-вече за усилията за идентифициране на жертвите; като има предвид, че според Европол докладите за онлайн споделяне на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, до базираната в САЩ NCMEC са се увеличили с 106 % през последната година;

Р. като има предвид, че съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз съдържанието следва да бъде премахнато след съдебно разпореждане от държава членка; като има предвид, че доставчиците на хостинг услуги могат да използват автоматизирани инструменти и технологии за търсене, за да намират и премахват съдържание, което е еднакво със съдържание, което вече е било обявено за незаконно, но не следва да бъдат задължени да упражняват мониторинг като цяло на информацията, която то съхранява, или активно да търсят факти или обстоятелства за незаконна дейност, както е предвидено в член 15, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО;

С. като има предвид, че надеждната електронна идентификация е основна, за да се гарантира сигурен достъп до цифрови услуги и безопасно да се извършват електронни операции; като има предвид, че понастоящем само 15 държави членки са уведомили Комисията за своята схема за електронна самоличност за трансгранично признаване в рамките на Регламент (ЕС) № 910/2014 ([7]) (Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги);

Т. като има предвид, че интернет и интернет платформите все още са ключово място за дейности на терористични групи и те ги използват като инструмент за пропаганда, набиране на нови лица и популяризиране на дейностите си;

([7]) Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

Вторник, 20 октомври 2020 г.

1. счита за очевидни обществените и икономическите ползи от добре функциониращия цифров единен пазар за ЕС и неговите държави членки; приветства тези ползи, и по-специално подобряването на достъпа до информация и засилването на свободата на изразяване; подчертава важното задължение за гарантиране на справедлива цифрова екосистема, в която се зачитат основните права, залегнали в Договорите и в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, недискриминацията, свободата и плурализма на медиите, неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, а безопасността на ползвателите се гарантира онлайн; подчертава факта, че законодателните и другите регулаторни намеси в цифровия единен пазар, насочени към гарантиране на спазването на това задължение, следва да бъдат строго ограничени до необходимото; припомня, че механизмите за премахване на съдържание, които се използват извън гаранциите за надлежен процес, противоречат на член 10 от Европейската конвенция за правата на човека;

2. настоятелно призовава Комисията да приеме адаптиран регулаторен подход, за да се преодолеят все още съществуващите различия между онлайн и офлайн света и предизвикателствата, породени от разнообразието от участници и услуги, предлагани онлайн; в тази връзка, счита, че е от съществено значение да се прилагат различни регулаторни подходи към законното и към незаконното съдържание; подчертава, че незаконното съдържание онлайн и престъпленията, извършвани чрез киберпространството, следва да се разглеждат със същата строгост и въз основа на същите правни принципи като незаконното съдържание и престъпното поведение офлайн, и със същите гаранции за гражданите; припомня, че Директивата за електронната търговия е правната уредба за онлайн услугите на вътрешния пазар, която урежда управлението на съдържанието;

3. счита, че е необходимо незаконното съдържание да бъде отстранявано бързо и последователно за целите на справянето с престъпленията и нарушенията на основните права; счита, че доброволните кодекси за поведение решават въпроса само частично;

4. призовава доставчиците на цифрови услуги да свалят офлайн съдържание по един добросъвестен, пропорционален и недискриминативен начин, като отдават дължимото внимание при всички обстоятелства на основните права на ползвателите, и да отчитат основополагащата важност на свободата на изразяване на мнение и информация в едно отворено и демократично общество с оглед на избягването на премахване на съдържание, което не е незаконно; изисква от доставчиците на цифрови услуги, които по своя собствена инициатива желаят да ограничат определено законно съдържание на своите ползватели, да проучат възможността да етикетират това съдържание, вместо да го свалят офлайн, като по този начин дадат на ползвателите възможността на собствена отговорност да изберат да осъществят достъп до това съдържание;

5. застъпва становището, че всички законово наложени мерки за премахване на съдържание в законодателния акт за цифровите услуги следва да се отнасят само до незаконно съдържание, както е определено в правото на ЕС и националното право, и че законодателството не следва да включва неопределени понятия и термини, тъй като това би създало правна несигурност за онлайн платформите и би изложило на риск основните права и свободата на словото;

6. признава обаче, че настоящата цифрова екосистема също така насърчава проблемно поведение, като например микронасочването въз основа на характеристики, които разкриват физическа или психологическа уязвимост, разпространението на изказвания, подбуждащи към омраза, расистко съдържание и дезинформация, нововъзникващи въпроси като организираната злоупотреба с множество платформи и създаването на профили или манипулирането на онлайн съдържание чрез алгоритми; отбелязва със загриженост, че някои бизнес модели се основават на показването на сензационно и поляризиращо съдържание на ползвателите, за да се увеличи времето им пред екрана, а оттам и печалбите на онлайн платформите; подчертава отрицателното въздействие на тези бизнес модели върху основните права на отделните лица и върху обществото като цяло; призовава за прозрачност на политиките за монетизиране на онлайн платформите;

7. поради това подчертава, че разпространението на такова вредно съдържание следва да бъде ограничено; изразява твърдо убеждение, че уменията за медийна грамотност, контролът от страна на ползвателите върху предлаганото им съдържание и публичният достъп до висококачествено съдържание и образование са от решаващо значение в това отношение; приветстваследователноинициативата на Комисията за създаване на Европейска обсерватория за цифрови медии, която да подпомага независими услуги за проверяване на факти, да повишава информираността на обществеността относно онлайн дезинформацията и да подкрепя публичните органи, които отговарят за наблюдението на цифровите медии;

8. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят независимите и обществените медии и образователни инициативи в областта на медийната грамотност и целенасочените кампании за повишаване на осведомеността в рамките на гражданското общество; посочва, че следва да се обърне специално внимание на вредното съдържание в контекста на непълнолетните лица, които използват интернет, особено по отношение на излагането им на кибертормоз, сексуален тормоз, порнография, насилие и самонараняване;

9. отбелязва, че тъй като онлайн дейностите на отделните лица дават възможност да се извлекат задълбочени познания за тяхната личност и те да бъдат манипулирани, общото и неизбирателно събиране на лични данни във връзка с всяко използване на цифрова услуга накърнява непропорционално правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни; изтъква, в частност, потенциалното отрицателно въздействие на микроцелевите и поведенческите реклами и на оценките на отделни лица, особено непълнолетни лица и уязвими групи, чрез намеса в личния живот на хората, повдигайки въпроси за събирането и използването на данни, употребявани с цел персонализиране на рекламата, предлагане на продукти или услуги или определяне на цените; потвърждава, че правото на ползвателите да не бъдат подлагани на повсеместно проследяване при използването на цифрови услуги е включено в ОРЗД и следва да се прилага правилно в целия ЕС; отбелязва, че в предложението си за нов регламент относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения (2017/0003(COD)) Комисията предложи целенасоченият подбор на съдържание да бъде предмет на решение за участие;

10. счита, че заблуждаващата или неясната политическа реклама е специален клас онлайн заплаха, тъй като оказва влияние върху основните механизми, които позволяват функционирането на нашето демократично общество, особено когато такова съдържание се спонсорира от трети страни, включително чуждестранни участници; подчертава, че когато профилирането се използва в мащаб за политическо микротаргетиране с цел манипулиране на поведението при гласуване, то може сериозно да подкопае основите на демокрацията; поради това призовава доставчиците на цифрови услуги да предприемат необходимите мерки за идентифициране и етикетиране на съдържанието, качвано от социални ботове, и очаква Комисията да предостави насоки относно използването на такива убедителни цифрови технологии в предизборните кампании и политиката за политическа реклама; във връзка с това призовава за установяването на строги изисквания за прозрачност по отношение на показването на платена политическа реклама;

11. счита, че е необходимо незаконното съдържание да бъде отстранявано последователно и без ненужно забавяне, за да се предприемат мерки по отношение на нарушения, особено такива, които са свързани с деца и терористично съдържание, и нарушения на основните права, при наличие на необходимите предпазни механизми като прозрачност на процеса, право на обжалване и достъп до ефективна съдебна защита; счита, че доброволните кодекси за поведение и стандартните договорни условия за услуги не се прилагат по подходящ начин и явно са само частично решение на проблема; подчертава, че крайната отговорност за прилагане на закона, вземане на решения относно законосъобразността на онлайн дейностите, както и за разпореждане доставчиците на хостинг услуги да премахват незаконното съдържание или да блокират достъпа до него, се поема от независими компетентни органи;

12. признава факта, че докато незаконният характер на някои видове съдържание може лесно да бъде установен, това е по-трудно за други видове съдържание, тъй като се изисква поставяне в контекст; предупреждава, че настоящите автоматизирани инструменти не са в състояние да извършват критичен анализ и да разбират по подходящ начин значението на контекста за конкретни елементи от съдържанието, което би могло да доведе до ненужно сваляне и накърняване на свободата на изразяване на мнение и достъпа до разнообразна информация, включително относно политическите възгледи, което би довело до цензура; подчертава, че човешкият преглед на автоматизираните доклади от доставчици на услуги или техните изпълнители не решава напълно този проблем, особено ако е възложен на частен персонал, който не разполага с достатъчна независимост, квалификация и отчетност;

13. отбелязва със загриженост, че незаконното съдържание онлайн може лесно и бързо да бъде мултиплицирано и следователно неговото отрицателно въздействие може да бъде увеличено в рамките на много кратък период от време; при все това счита, че законодателният акт за цифровите услуги не следва да съдържа задължение за доставчиците на хостинг услуги или други технически посредници да използват автоматизирани инструменти при модерирането на съдържание;

14. припомня, че незаконното съдържание онлайн не само следва да бъде премахнато от онлайн платформите, но и също така да бъде разследвано и наказвано по съдебен път, когато става въпрос за престъпни деяния; призовава Комисията да обмисли налагането на задължение на онлайн платформите да съобщават за тежки престъпления на компетентния орган, когато са получили данни за такива престъпления; в тази връзка счита, че ключовият проблем в някои държави членки е не фактът, че имат просто неразрешени случаи, а и че имат незапочнати такива; призовава за премахване на пречките пред подаването на жалби пред компетентните органи; изразява убеждение, че предвид трансграничния характер на интернет и бързото разпространение на незаконното съдържание онлайн сътрудничеството между доставчиците на услуги и националните компетентни органи, както и трансграничното сътрудничество между националните компетентни органи, следва да бъдат подобрени и основани на принципите на необходимост и пропорционалност; в тази връзка подчертава необходимостта от спазване на правния ред на ЕС и на установените принципи за трансгранично сътрудничество и взаимно

доверие; призовава държавите членки да предоставят на своите правоприлагащи и съдебни органи необходимия експертен опит, ресурси и инструменти, които да им позволят да се справят ефективно и ефикасно с нарастващия брой случаи, свързани с незаконно съдържание онлайн, и с разрешаването на спорове относно свалянето офлайн на съдържание, както и да подобрят достъпа до правосъдие в областта на цифровите услуги;

15. подчертава, че конкретно съдържание може да се счита за незаконно в една държава членка, но да попада в обхвата на правото на свобода на изразяване на мнение в друга; подчертава, че за да се защити свободата на словото, да се избегне стълкновението на законодателни актове, да се предотврати неоснователно и неефективно блокиране на географски принцип и да се действа в посока хармонизиран цифров единен пазар, от доставчиците на хостинг услуги не следва да се изисква да премахват или да блокират достъпа до информация, която е законна в държавата членка, в която те са установени или в която са установени техни законни представители; припомня, че националните органи могат да налагат изпълнението на заповеди за премахване на съдържание само от независими компетентни органи, отправени към доставчици на услуги, установени на тяхна територия; счита, че е необходимо да се укрепят механизмите за сътрудничество между държавите членки с подкрепата на Комисията и съответните агенции на Съюза; призовава за структуриран диалог между държавите членки, за да се прецени рискът от конкретни видове съдържание и да се идентифицират потенциални различия между тези рискове в държавите членки;

16. подчертава, че незаконното съдържание следва да бъде премахнато от мястото, където се хоства, както и че от обикновените посредници за пренос не следва да се изисква да блокират достъпа до съдържание;

17. изразява твърдо убеждение, че настоящата правна рамка на ЕС в областта на цифровите услуги следва да бъде актуализирана с оглед на преодоляването на предизвикателствата, възникнали поради фрагментирането между държавите членки и новите технологии, като например широкото разпространение на профилирането и вземането на решения въз основата на алгоритми, които проникват във всички сфери на живота, както и гарантирането на правна яснота и зачитане на основните права, по-специално свободата на изразяване и правото на неприкосновеност на личния живот, по начин, ориентиран към бъдещето, като се има предвид бързото развитие на технологиите;

18. приветства ангажимента на Комисията да въведе хармонизиран подход по отношение на задълженията на доставчиците на цифрови услуги, включително онлайн посредниците, с цел да се избегне разпокъсването на вътрешния пазар и непоследователното прилагане на нормативната уредба; призовава Комисията да предложи най-ефикасните и ефективни решения за вътрешния пазар като цяло, като избягва нови ненужни административни тежести и поддържа цифровия единен пазар отворен, справедлив, безопасен и конкурентен за всички участници; подчертава, че режимът на отговорност за доставчиците на цифрови услуги трябва да бъде пропорционален, не трябва да поставя в неизгодно положение малките и средните предприятия и не трябва ненужно да ограничава иновациите и достъпа до информация;

19. счита, че реформата следва да бъде изградена върху солидната основа и пълното спазване на действащото законодателство на ЕС, и по-специално на Общия регламент относно защитата на данните и Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, която в момента се преразглежда, и да зачита предимството на други специфични за сектора инструменти, като например Директивата за аудио-визуалните медийни услуги; подчертава, че модернизирането на правилата за електронната търговия може да засегне основните права; поради това настоятелно призовава Комисията да прояви изключителна бдителност при своя подход и също така да интегрира международните стандарти в областта на правата на човека при преразглеждането;

20. подчертава, че практическият капацитет на отделните ползватели да разбират и да се ориентират в сложността на екосистемите на данните е изключително ограничен, както е ограничена и способността им да определят дали информацията, която получават, и услугите, които използват, са им предоставени при същите условия, както на другите ползватели; ето защо призовава Комисията да постави прозрачността и недискриминацията в центъра на законодателния акт за цифровите услуги;

21. настоява, че законодателният акт за цифровите услуги трябва да се стреми да гарантира високо равнище на прозрачност по отношение на функционирането на онлайн услугите и цифровата среда без дискриминация; подчертава, че освен съществуващата солидна регулаторна рамка, която защитава неприкосновеността на личния живот и личните данни, е необходимо и задължение за онлайн платформите, за да се гарантира законното използване на алгоритмите; поради това призовава Комисията да разработи режим, основан на Директивата за електронната търговия, който ясно да очертава отговорността на доставчиците на услуги при справяне с рисковете, пред които са изправени техните потребители, и при защитата на техните права, както и да предвиди задължение за прозрачност и обяснимост на алгоритмите, санкции в случай на неизпълнение на тези задължения, възможност за човешка намеса и други мерки, като например годишни независими одити и специфични стрес тестове за подпомагане и налагане на спазването;

22. подчертава, че някои доставчици на цифрови услуги трябва да могат недвусмислено да идентифицират потребителите по същия начин, както офлайн услугите; отбелязва ненужното събиране на лични данни, като например номера на мобилни телефони, от страна на онлайн платформите в момента на регистрирането за дадена услуга, което често се дължи на използването на опцията за единна система за вход; подчертава, че ОРЗД ясно описва принципа на минимизиране на данните, като по този начин ограничава събираните данни само да тези, които са строго необходими за целта; препоръчва да се изисква от онлайн платформите, които поддържат услуга за единна система за вход и имат господстващо положение на пазара, да подкрепят също така поне една отворена система за идентификация въз основа на незащитена от права на собственост, децентрализирана и оперативно съвместима рамка;

23. подчертава, че когато е необходим определен вид официална идентификация, трябва да се създаде еквивалентна сигурна онлайн система за електронна идентификация; счита, че онлайн идентификацията може да бъде подобрена чрез прилагане на трансграничната оперативна съвместимост на електронната идентификация, предвидена в Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги, в целия Европейски съюз; изисква от Комисията да проучи създаването на европейска единна система за вход като алтернатива на частните единни системи за вход и да въведе задължение за цифровите услуги винаги да предлагат и опция за ръчно влизане в системата, определена по подразбиране; подчертава, че тази услуга следва да бъде разработена така, че събирането на идентификационни данни от страна на доставчика на услугата за единен вход да е технически невъзможно, а събраните данни да бъдат сведени до абсолютен минимум; поради това препоръчва на Комисията проучи възможностите за създаване на система за проверка за ползватели н цифрови услуги, за да се гарантира защитата на личните данни и проверката на възрастта, особено за непълнолетните, която не следва да бъде използвана нито за търговски цели, нито за проследяване на ползвателите между сайтовете; подчертава, че тези системи за вход и проверка следва да се прилагат само за цифрови услуги, които изискват лична идентификация, удостоверяване на автентичността или проверка на възрастта; припомня, че държавите членки и институциите на Съюза трябва да гарантират, че електронните идентификации са сигурни, прозрачни, обработват само данните, необходими за установяване на самоличността на потребителя, използват се единствено за законни цели и не се използват за търговски цели, нито за ограничаване на общия достъп до интернет или за проследяване на потребителите от различни сайтове;

24. счита, че е крайно необходимо да има цялостно хармонизиране и изясняване на правилата за отговорност на съдържанието на равнището на ЕС, за да се гарантира зачитането на основните права и свободите на потребителите в целия ЕС; счита, че тези правила следва да запазят освобождаването от отговорност за посредниците, които действително не са запознати с незаконната дейност или информация на своите платформи; изразява своята загриженост във връзка с това, че неотдавнашните национални закони за справяне с дезинформацията и с изказванията, подбуждащи към омраза, водят до все по-голямо фрагментиране на правилата и занижават равнището на защита на основните права в ЕС;

25. за тази цел призовава за законодателни предложения, които поддържат единния цифров пазар отворен и конкурентоспособен чрез предоставянето на хармонизирани изисквания за доставчиците на цифрови услуги, така че да прилагат ефективни, съгласувани, прозрачни и справедливи процедури и процедурни гаранции за премахване на незаконното съдържание в съответствие с националното и европейското право, в т.ч. чрез хармонизирана процедура за уведомяване и предприемане на действия;

26. счита в тази връзка, че е от решаващо значение на онлайн платформите да бъдат предоставени ясни правила, изисквания и гаранции по отношение на отговорността за съдържанието на трети страни; предлага да се установи обща регулаторна рамка с цел ефективно идентифициране и премахване на незаконно съдържание;

27. подчертава, че правилата относно механизмите за уведомяване и предприемане на действия следва да бъдат допълнени с изисквания към платформите да предприемат конкретни мерки, пропорционални на техния мащаб и на техния оперативен и технически капацитет, за да се противодейства ефективно на появата на незаконно съдържание в рамките на предоставяните от тях услуги; поради това признава, че когато е технологично осъществимо, въз основа на достатъчно обосновани поръчки от независими компетентни публични органи и като се отчита в пълна степен специфичният контекст на съдържанието, от доставчиците на цифрови услуги да може да бъде поискано да извършват периодични проверки на отделни части от съдържание, които вече са били обявени за незаконни от съд, при условие че наблюдението и търсенето на информацията, за която се отнася това разпореждане, са ограничени до информация, съдържаща послание, чието съдържание остава по същество непроменено в сравнение със съдържанието, което е довело до установяване на незаконосъобразността и съдържа посочените в разпореждането елементи, които в съответствие с решението на Съда от 3 октомври 2019 г. по дело C-18/18 ([8]) са идентични или еквивалентни дотолкова, доколкото от доставчика на хостинг услуги не се изисква да извършва независима оценка на това съдържание;

([8]) Решение на Съда от 3 октомври 2019 г., *Eva Glawischnig-Piesczek v Facebook Ireland Limited*, C-18/18, EU:C:2019:821

28. твърди, че изборът на конкретните мерки следва да бъде оставен на платформите; подкрепя балансиран подход, основан на диалог със заинтересованите страни и оценка на рисковете, поети от платформите, както и ясна верига на отговорност, за да се избегне ненужна регулаторна тежест за платформите и ненужни и непропорционални ограничения на основните права, по-специално свободата на изразяване, достъпа до информация, включително относно политическите идеи, и правото на неприкосновеност на личния живот; подчертава, че някои задължения могат да бъдат допълнително уточнени в секторното законодателство; подчертава, че мярка, въведена с тази цел, не може да представлява de jure или de facto общо изискване за наблюдение;

29. в допълнение към процедурите за уведомяване, подчертава необходимостта от подходящи гаранции и задължения за справедлив процес, включително изискване за контрол и проверка от човек, за да могат собствениците на съдържание и лицата, качили съдържание, да защитават правата си надлежно и своевременно, и да се гарантира, че решенията за премахване или блокиране са легални, правилни и добре обосновани, защитават ползвателите и зачитат основните права; подчертава, че лица, които системно и многократно подават грешни или злоупотребяващи уведомления, следва да бъдат санкционирани; припомня, че освен процедурите за оспорване на сигнали и извънсъдебното уреждане на спорове от платформите в съответствие с вътрешната система за подаване на жалби, следва да се запази възможността за ефективна съдебна защита, за да се удовлетвори правото на ефективни правни средства за защита;

30. подкрепя запазването на настоящата рамка относно ограничената отговорност за съдържанието и принципа на държавата на произход, но счита, че подобрената координация между националните компетентни органи по отношение на исканията за премахване е от съществено значение; подчертава, че незаконното съдържание следва да се премахва от мястото, където се хоства; подчертава, че такива изисквания следва да подлежат на правни гаранции с цел предотвратяване на злоупотреби и гарантиране на пълното зачитане на основните права; подчертава, че исканията за премахване от страна на компетентни органи следва да бъдат конкретни и ясно да посочват правното основание за премахването; подчертава, че по отношение на доставчиците на услуги, които не спазват законните заповеди, следва да се прилага ефективен механизъм за надзор и правоприлагане, включително пропорционални санкции, като се взема предвид техният технически и оперативен капацитет;

31. припомня, че от доставчиците на цифрови услуги не трябва да се изисква по закон да запазват личните данни на своите потребители или абонати за целите на правоприлагането, освен ако не е разпоредено целево запазване от независим компетентен орган при пълно зачитане на правото на Съюза и на съдебната практика на Съда на ЕС; освен това припомня, че подобно запазване на данни следва да бъде ограничено до строго необходимото по отношение на категориите данни, които трябва да бъдат запазени, засегнатите средства за комуникация, засегнатите лица и приетия срок на съхранение;

32. счита, че с цел защита на основните права законодателният акт за цифровите услуги следва да въведе правила, целящи да гарантират, че условията за предоставяне на услуги на доставчиците на цифрови услуги са ясни, прозрачни и справедливи и са предоставени за ползвателите по лесен и достъпен начин; изразява съжаление относно факта, че условията за ползване на някои платформи за съдържание принуждават служителите на правоприлагащите органи да използват лични профили, за да разследват определени жалби, което представлява риск както за самите разследвания, така и за личната безопасност; призовава за по-ефективна координация между държавите членки по отношение на последващите действия за правоприлагане във връзка със сигнализирано незаконно съдържание; припомня, че всяко разпореждане за сваляне на съдържание от страна на независим компетентен орган трябва винаги да се основава на закона, а не на условията за предоставяне на услуги на доставчиците на цифрови услуги;

33. призовава Комисията да гарантира, че потребителите имат достъп до разнообразно и качествено съдържание онлайн като средство за гарантиране на адекватна информираност на гражданите; очаква законодателният акт за цифровите услуги да осигури достъпност до качествено медийно съдържание, което да се намира лесно в платформи на трети страни, и да гарантира, че премахването на съдържание е в съответствие със стандартите в областта на правата на човека и е ограничено до такъв вид съдържание, което е безспорно незаконно или е обявено за незаконно от съдебната система; подчертава, че законното съдържание не следва да бъде предмет на правни задължения за премахване или блокиране;

34. подкрепя по-активния диалог между държавите членки, компетентните органи и съответните заинтересовани страни с цел да се развиват, оценяват и усъвършенстват подходи на прилагане на актове с незадължителен характер, като Кодекса на ЕС за поведение във връзка с дезинформацията, с цел по-нататъшното разграничаване на категориите законно и незаконно съдържание, в т.ч. дезинформацията; очаква Комисията да издаде насоки, включващи. по-строги правила за прозрачност относно модерирането на съдържание и политиката за реклама в специален инструмент, придружаващ законодателния акт за цифровите услуги, за да се гарантира, че премахването и блокирането на законно съдържание въз основа на реда и условията

са ограничени до абсолютния минимум; освен това призовава Комисията да създаде рамка, с която да се забранява на платформите да осъществяват второ равнище на контрол върху съдържанието, което е предоставяно под отговорността на доставчика на медийни услуги и подлежи на специфични стандарти и надзор;

35. освен това подчертава, че на потребителите следва да се предостави по-голям избор и контрол по отношение на съдържанието, което виждат, включително повече възможности за начина, по който съдържанието им е подредено, и възможността за отказ от поддържането на съдържание; изразява твърдо убеждение, че проектът и действието на системите за препоръки следва да са лесни за ползване и да бъдат обект на цялостна прозрачност;

36. счита, че както в частния, така и в публичния сектор за отчетността и за изготвянето на политики въз основа на факти се изискват надеждни данни относно случаите и справянето с незаконните дейности и премахването на незаконно съдържание онлайн, както и относно алгоритмите на онлайн платформите за поддържане на съдържание;

37. във връзка с това призовава да се установи ежегодно, всеобхватно и последователно задължение за публично докладване от страна на платформите, пропорционално на техния мащаб и на оперативния им капацитет, по-специално относно техните процедури за модериране на съдържание, включително информация относно приетите мерки срещу незаконните дейности онлайн и стандартизирани данни относно размера на премахнатото съдържание и правните причини и основания за това, вида и обосновката на получените искания за премахване, броя на исканията, чието изпълнение е било отказано, и причините за това; подчертава, че тези доклади, обхващащи действията, предприети през дадена година, следва да бъдат представени до края на първото тримесечие на следващата година;

38. освен това призовава за задължение за ежегодно публично докладване и от страна на националните органи, включително стандартизирани данни относно броя на исканията за премахване и техните правни основания, относно броя на исканията за премахване, които са били предмет на обжалване по административен или съдебен ред, относно резултата от тези производства, с уточнение на резултатите, когато конкретното съдържание или дейност неправилно са били окачествени като незаконни, и относно общия брой на решенията за налагане на санкции, включително описание на вида на наложената санкция;

39. изразява загриженост относно фрагментирането и документираната липса на финансови и човешки ресурси в рамките на органите за контрол и надзор; призовава за засилено сътрудничество между държавите членки по отношение на регулаторния надзор на цифровите услуги;

40. счита, че за да се гарантира правилното прилагане на законодателния акт за цифровите услуги, надзорът върху спазването на процедурите, процедурните гаранции и задълженията за прозрачност, предвидени в този акт, следва да бъдат хармонизирани в рамките на цифровия единен пазар; във връзка с това подкрепя строгото и стриктно прилагане от страна на независима структура за надзор на ЕС, която има компетентност да налага глоби въз основа на оценка на ясно определен набор от фактори, като например пропорционалност, технически и организационни мерки и небрежност; счита, че това следва да включва възможността глобите да се основават на процент от годишния световен оборот на дружеството;

41. подчертава, че одитите на вътрешните политики и алгоритми на доставчиците на цифрови услуги следва да се извършват при надлежно спазване на правото на Съюза, по-специално на основните права на ползвателите на услугите, като се отчита значението на недискриминацията и свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в едно отворено и демократично общество, и без да се публикуват чувствителни търговски данни; настоятелно призовава за необходимостта от оценка, при подаване на жалба или по инициатива на надзорните органи, на това дали и как доставчиците на цифрови услуги увеличават съдържанието, например чрез препоръчителни двигатели и характеристики за оптимизация, като например автоматично завършване и подражание;

42. счита, че докладите за прозрачност, изготвени от платформите и от националните компетентни органи, следва да бъдат предоставени на обществеността и да бъдат анализирани за структурни тенденции в премахването, откриването и блокирането на съдържание на равнището на ЕС;

43. подчертава колко е важно да се даде възможност на ползвателите да упражняват своите основни права онлайн, включително чрез леснодостъпни, безпристрастни, прозрачни, ефикасни и безплатни процедури за подаване на жалби, механизми за докладване за незаконно съдържание и престъпно поведение за физически лица и дружества, средства за правна защита, образователни мерки и повишаване на осведомеността по въпроси, свързани със защитата на данните;

44. счита, че опитът от миналото доказа, че е ефективно да се създават условия за процъфтяването на иновативни бизнес модели и да се укрепва цифровият единен пазар чрез премахване на бариерите пред свободното движение на цифрови услуги и предотвратяване на въвеждането на нови, необосновани национални бариери, както и че запазването на този подход ще намали разпокъсването на вътрешния пазар; счита освен това, че законодателният акт за цифровите услуги може да осигури възможности за развитие на знанията и уменията на гражданите в областта на цифровизацията, като същевременно гарантира високо равнище на защита на потребителите, включително чрез осигуряване на безопасността онлайн;

45. подчертава необходимостта от съгласувани стандарти за основна сигурност в киберпространството, за да могат цифровите услуги да донесат максимална полза за гражданите; във връзка с това отбелязва неотложната необходимост държавите членки да предприемат координирани действия за гарантиране на основна киберхигиена и за предотвратяване на опасности в киберпространството, които могат да бъдат избегнати, включително чрез законодателни мерки;

46. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.